

Журнал „Зернові продукти і комбікорми” рішенням Вищої Атестаційної Комісії України внесено до переліку наукових фахових видань України, в яких можуть публікуватися основні результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. (Бюлетень ВАК України № 5, 2010р.).

Yegorov B., Mardar M. The role of knowledge and information in developing new products.....	11
Evdokimova G., Ovsyannikova L., Buranova S. Chemicals changes at storage dry and oat in the frappe state of naked oats.....	14
Kudashev S., Kolesnichenko C. Ways of intensification of production, storage and processing of agricultural raw materials.....	16
Telezhenko L., Atanasova V. Application of extruding is for previous treatment of lentil.....	19
Kalugina I. Investigation of dispersion structure kelp supplements.....	21
Ovsyannikova L., Evdokimova G., Sokolovskaya O. and others. Effect of heat treatment of oil-bearing crops on their quality of oil.....	24
Yegorov B., Makarinskaya A. Prospects for the meat market of Ukraine.....	28
Levitskiy A., Gulavskiy V., Khodakov I. Flour and other grape leaves □ source of vitamin P in compound feed	30
Kochetova A., Voetskaya E., Makarinskaya A. etc. Effect of acidulates on the efficiency of extrusion of grain raw material.....	33
Yegorov B., Levitskiy A., Figurskaya L. Prospects for the use of inferior fish feed production.....	39

БЕЛЯВСКАЯ Н.П., главный библиограф Научно-технической библиотеки ОНАПТ

НИКОЛАЙ ИВАНОВИЧ ОЗОЛИН

Н.И. Озолин,
профессор

В январе текущего года исполнилось 130 лет со дня рождения кандидата химических наук, профессора **Николая Ивановича Озолина** – одного из основателей химии зерна. В нашем вузе Николай Иванович читал лекционный курс химии зерна и муки, руководил кафедрой зерноведения и химии зерна и продуктов его переработки, вел капитальные научные исследования в этой

области, внес весомый вклад в становление данного раздела науки.

Н.И. Озолин родился в Риге в купеческой семье. Среднее образование получил в Рижском коммерческом училище. В 1903 г., после двух лет работы на химическом заводе, поступил на химическое отделение Рижского политехнического института (РПИ), полный курс которого окончил с отличием в 1910 г., получив звание инженера-технолога.

Николай Иванович получил прекрасное общее образование и отличную химическую школу. Кроме русского и украинского, он свободно владел немецким языком, хорошо знал французский и английский.

По окончании института Н.И. Озолин около двух лет был ассистентом академика П.И. Вальдена в РПИ, работая, главным образом, в области органического синтеза. Одновременно заведовал химико-технической лабораторией на Русско-Балтийском вагоностроительном заводе.

С 1912 по 1923 г. Николай Иванович заведовал химико-технической лабораторией военно-хозяйственной комиссии, где проводил всевозможные исследования продуктов и материалов, разрабатывал новые методы анализа. В составе комиссии он работал в Варшаве, Кременчуге, а с 1914 г. – в Одессе. Именно одесский период жизни Николая Ивановича Озолина связан со становлением его как крупного ученого в области химии зерна

Работу в военном ведомстве он сочетал с преподавательской работой. С 1911 по 1913 г. преподавал химию в Рижском коммерческом училище, с 1920 по 1922 г. читал

химию для комсостава Красной Армии. С 1921 по 1923 г. Н.И. Озолин преподавал неорганическую и органическую химию в Одесском высшем сельскохозяйственном техникуме, который в 1923 г. был объединен с Одесским сельскохозяйственным институтом, где он с 1921 по 1925 г. читал курс агрономической химии и работал преимущественно в области химии растительных веществ. В 1927-1929 гг. преподавал спецхимию на курсах по повышению квалификации работников мельничной промышленности. В 1931-1932 гг. состоял профессором неорганической и органической химии в Одесской институте хлебопечения, который был переведен в Луганск.

С 1922 г. и до конца жизни Николай Иванович Озолин непрерывно работал в Одесском техникуме (с 1929 г. – институте) технологии зерна и муки, руководил курсом химии зерна и продуктов его переработки, с начала 30-х годов заведовал кафедрой специальной химии, которая с 1934 г. носила название «Зерноведение и химия зерна и продуктов его переработки». Здесь он преподавал общую, аналитическую и специальную химию и заведовал химическими лабораториями, руководил дипломными работами студентов химического факультета.

Ведя интенсивную и плодотворную работу по подготовке кадров для мукомольной промышленности, проф. Н.И. Озолин принимал самое горячее участие в развитии учебно-материальной базы института. Им была организована лаборатория специальной химии зерна, и само направление и содержание курса, в основном, в свое время было намечено им.

Наряду с учебной работой Николай Иванович проводил большую исследовательскую работу в области химии зерна и муки в Одесском отделении ВНИИ зерна и продуктов его переработки. Его перу принадлежит ряд работ, посвященных актуальным вопросам химии и химической технологии зерна: кондиционированию, методам улучшения хлебопекарных свойств, отбелке муки, колориметрическим методам анализа смесей муки из разных злаков и др.

Работая в должности профессора с 1931 г., Н.И. Озолин в феврале 1938 г. был официально утвержден в ученой степени кандидата химических наук без защиты диссертации, а в июне 1939 г. – в ученом звании профессора по кафедре «Технология мукомольно-крупяного производства».

Еще в начале 30-х годов авторитетный ученый, заведующий кафедрой общей химии института профессор Д.К. Добросердов отмечал: «Нет никакого сомнения, что

научные труды его (Н.И. Озолина) в области специальной химии зерна и муки, а также богатый педагогический опыт вполне обеспечивают за ним право на ученое звание профессора. ... работа его в качестве ценного специалиста химии зерна и муки является стержневой (в институте)».

Коллеги отмечали необычайную энергию, трудолюбие и преданность делу, которые Николай Иванович всегда проявлял в своей повседневной работе, несмотря на слабое здоровье. Он принимал активное участие во всесоюзных и украинских съездах по вопросам стандартизации методов анализа мельничных продуктов, разработке профилей специалистов мельничной промышленности, вопросам составления новых учебных планов, программ, методике преподавания.

Николай Иванович был членом библиотечного совета института. Он очень любил шахматы, хорошо играл и принимал участие в соревнованиях в составе сборной команды института.

В то скупое на награды время Николай Иванович за свою работу неоднократно отмечался разного рода поощрениями – грамотами, премиями и пр.

После ухода из жизни Николая Ивановича Озолина, наступившей 12 февраля 1940 г., до самой эвакуации института в военном июле 1941 г. на стене кафедры висел его портрет. Сотрудниками кафедры (доцент Б.С. Дмитриев и другие) в 1941 г. в Москве, под редакцией профессора Н.П. Козьминой, было издано учебное пособие для студентов вузов «Методы химического анализа зерна и продуктов его переработки», подготовленного Н.И. Озолиным.

Дело, которому посвятил свою жизнь профессор Николай Иванович Озолин, живет в его трудах, продолженных его учениками и последователями, в работах его внуки – Софьи Александровны Озолиной, доцента кафедры органической химии нашей академии. И это самая дорогая память для ученого.

Поступила 12.2010.

УДК 331.522.4 : 664

КОЗАК К.Б., асистент кафедри менеджменту та фінансів
БУСИГІНА Л., ОСМІНІНА О., ЖИЛЬЦОВА Ю., студенти VI курсу факультету МІМ
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

ТРУДОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПЕРСОНАЛУ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

В статті розглянуті розвиток трудового потенціалу персоналу та його вплив на загальний процес діяльності підприємства. Обґрунтовано вплив рівня трудового потенціалу персоналу на перспективні напрямки розвитку підприємства.

Ключові слова: персонал підприємства, трудовий потенціал працівника, професійний потенціал, трудові ресурси, рівень освіти, рівень кваліфікації, попит на робочу силу, розвиток підприємства, ефективність використання трудового потенціалу персоналу, ефективне функціонування підприємства.

In the article an author examines development of personnel's labour potential, his influence on the general process of enterprise's activity. Grounds influence of level of labour potential of personnel on perspective directions of enterprise's development.

Keywords: enterprise's personnel, worker's labour potential, professional potential, labour resources, level of education, level of qualification, demand on labour force, enterprise's development, efficiency of the use of personnel's labour potential, enterprise's effective functioning.

Вступ. У сучасних умовах господарювання продуктивна й відносно стабільна діяльність підприємства безпосередньо пов'язана з рівномірним використанням різноманітних ресурсів і, в першу чергу, трудових, тобто працівників з їхнім рівнем освіти, досвіду й професіоналізму. Будь-яке підприємство – це матеріалізація ідей тих людей, які на цьому підприємстві працюють, отже людина в економічній системі займає центральне місце [4]. За результатами діяльності підприємства завжди стоїть певний рівень трудового потенціалу персоналу та ефективність його використання, що визначає економічну ефективність діяльності [3]. Так, розвиток трудового потенціалу персоналу сприяє підвищенню ефективності праці та його ефективному використанню і дозволяє підвищити якість продукції та надання послуг, покращити показники економічної діяльності підприємства. В теорії управління персоналом використовується дуже багато термінів стосовно працівників на підприємстві: трудові ресурси, людський фактор, кадри, персонал. На рівні підприємства найчастіше використовують термін «персонал», адже саме він визначає особовий склад підприємства, який працює за наймом і характеризується певними ознаками (трудова відносина з роботодавцем, оформлені трудовим договором; володіння певними якісними характеристиками, поєднан-

ня особистих та організаційних цілей). Персонал – основний, постійний штатний склад кваліфікованих працівників, який формується і змінюється під впливом як внутрішніх, так і зовнішніх факторів [1,2]. Трудовий потенціал персоналу підприємства як об'єкт управління вимагає створення науково обґрунтованих методик визначення характеру впливу об'єктивних і суб'єктивних факторів на процес його розвитку. При цьому під розвитком трудового потенціалу підприємства можливо розуміти процес формування, розподілу і використання трудового потенціалу, спрямований на взаємне досягнення цілей підприємства та окремих його працівників, у результаті якого відбувається якісна зміна й удосконалення елементів структури трудового потенціалу.

Постановка задачі. Основою функціонування будь-якого підприємства є його ресурсне забезпечення. Трудові ресурси більшою мірою, ніж інші чинники виробництва, визначають стратегічний успіх підприємства, є основою забезпечення його конкурентоспроможності та забезпечують відносну фінансову стійкість та безпеку підприємства [6,10]. Фінансова стійкість підприємства – це здатність суб'єкта господарювання функціонувати і розвиватися, зберігати рівновагу своїх активів і пасивів у мінливому внутрішньому і зовнішньому середовищі, що гарантує його платоспроможність та інвестиційну привабливість у